

ניתוח ההתייחסות ל-FTB 85-05

בהמשך לשיחות נוספות שנערכו עם הרשות, הרשות התייחסה ל- FTB 85-05 (FASB) Bulletin Technical (Bullet Technical) האמריקאי העוסק בין היתר בהבהרה לגבי אופן הטיפול החשבונאי ב-Stock Transactions between Companies under Common Control.

FTB 85-05 עוסק בשאלה כיצד יש למדוד בדוחות הכספיים המאוחדים את השינוי בזכויות המיעוט (minority interest) במצבים שבהם מועברות מניות בין שתי חברות בנות כאשר לפחות אחת מהחברות הבנות הינה בבעלות חלקית.

בהתאם ל-FTB 85-05 הטיפול החשבונאי תלוי בשאלה האם זכויות המיעוט הם צד להחלפת המניות וגם במידה וכן, האם הייתה מהות כלכלית לעסקה?

- במידה וחלק/כל המניות שהיו בבעלות בעלי מניות המיעוט מוחלפות במניות בחברה בת אחרת, יש לטפל בעסקה בראיית הקבוצה לפי שיטת הרכישה, כלומר לפי שווי הוגן של התמורה שהועברה. הרציונאל בטיפול חשבונאי כאמור הינו שבעלי מניות המיעוט המקוריים למעשה נרכשו ובעלי מניות מיעוט חדשים נוצרו בחברה בת אחרת.

עם זאת, במידה ולעסקת ההחלפה אין **מהות כלכלית אמיתית**, העסקה תטופל לפי הערכים בספרים. כלומר, אם אחוז ההחזקה של בעלי מניות המיעוט לא משתנה ואם במהות הנכסים היחידים של הישות המשולבת לאחר החלפת המניות הן אותן נכסים של חברת הבת בבעלות חלקית לפני החלפת המניות, שינוי הבעלות לא התקיים ועל כן יש לטפל בעסקה לפי הערכים בספרים.

- לחילופין, במידה וזכויות המיעוט **אינם צד** להחלפת המניות בין שתי חברות בנות, יש למדוד את השינוי בשיעורי ההחזקה של זכויות המיעוט לפי הערכים בספרים.

להלן התייחסותנו לטיפול החשבונאי בהתאם ל-FTB 85-05:

1. תחילה, FTB 85-05 **בוטל במסגרת FAS 141R** (התקן העוסק בטיפול החשבונאי בצירופי עסקים) ו-**FAS 160** (התקן העוסק בטיפול החשבונאי בזכויות שאינן מקנות שליטה בדוחות הכספיים המאוחדים), כלומר, **מדובר בהבהרה אשר אינה בתוקף מדצמבר 2008 ולכן אינה רלבנטית לטיפול החשבונאי כיום.**

להלן התייחסות מתוך FAS 141R, לביטול ההבהרה :

“E3. This Statement nullifies the following pronouncements:

e. FASB Technical Bulletin No. 85-5, *Issues Relating to Accounting for Business Combinations*”

בנוסף, בהתאם לתקינה האמריקאית כיום (FAS 160) אשר נקרא כיום לאחר הקודיפיקציה – ASC 810), שינויים בזכויות מיעוט ימדדו לפי השווי ההוגן של התמורה שהועברה/התקבלה. כלומר, אין עוד אפשרות למדוד את השינויים לפי שיטת הערכים בספרים.

להלן התייחסות רלבנטית מתוך הספרות המקצועית של PWC¹:

6.5 Accounting for Changes in Ownership Interest that Do Not Result in Loss of Control

Changes in a parent’s ownership interest that do not result in a change in control of the subsidiary are accounted for as equity transactions. Thus, if the parent maintains control, it will recognise no gain or loss in earnings [profit or loss] upon selling shares of a subsidiary. Similarly, the parent will not record any additional acquisition adjustments to reflect its subsequent purchases of additional shares in a subsidiary if there is no change in control. Instead, the carrying amount of the NCI will be adjusted to reflect the change in the NCI’s ownership interest in the subsidiary. Any difference between the amount by which the NCI is adjusted and the fair value of the consideration paid or received is recognised in equity and attributed to the equity holders of the parent [ASC 810-10-45-23; IAS 27.30–31 (2008)].

Change in Ownership Interest	Result	Impact
		– Recognise goodwill attributable to controlling interest.
Additional Interest Obtained – Control is Maintained	<ul style="list-style-type: none"> Account for as an equity transaction.	<ul style="list-style-type: none"> Do not recognise a gain or loss in the income statement. Recognise the difference between the fair value of the consideration paid and the related carrying value of the NCI acquired in the controlling interest’s equity. Reclassify the carrying value of the NCI obtained from the NCI to the controlling interest’s equity.

2. כפי שציינו בעבר ונדגיש זאת בשנית, הטיפול החשבונאי המפורט לעיל הינו בהתאם לתקינה האמריקאית ולא בהתאם לתקני ה-IFRS החלים על החברה. כאמור, מדובר

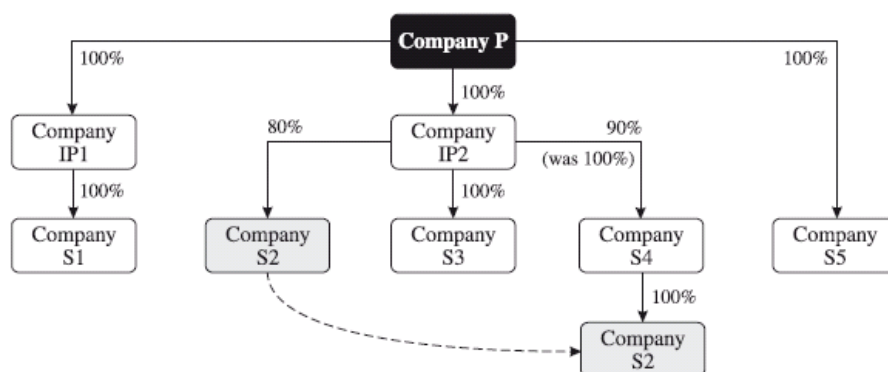
¹ A Global Guide to Accounting for Business Combinations and Noncontrolling Interests Application of the U.S. GAAP and IFRS Standards 2011.

במסגרת חשבונאית שונה, כאשר בהתאם ל-US GAAP כלל לא קיימת אפשרות ליישם את שיטת הרכישה בצירופי עסקים תחת שליטה משותפת.

3. כאמור, FTB 85-05 עוסק באופן מדידת השינוי בזכויות מיעוט. במידה וננתח את העסקה בהתאם ל-IFRS, נראה כי בהתאם לספרות המקצועית של KPMG², יש לטפל בשינויים בזכויות שאינן מקנות שליטה (זכויות מיעוט) הנוצרים במסגרת עסקאות תחת שליטה משותפת בהתאם לכללים של IAS 27 (דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים):

5.13.60.60 In our view, to the extent that the common control transaction involves transactions with non-controlling interests, the changes in non-controlling interests should be accounted for as acquisitions and/or disposals of non-controlling interests on the date that the changes occur (see [2.5.380](#)).

5.13.60.70 For example, using the group structure below, 100 percent of the shares in Company S2 are transferred to Company S4 and the previous non-controlling shareholders in S2 obtain shares in S4; as a result, Company IP2's interest in S4 falls to 90 percent.

5.13.60.80 Therefore, IP2 has sold a 10 percent interest in S4 (100% - 90%), which IP2 should account for as a disposal without the loss of control (see 2.5.380); and has acquired a 10 percent interest in S2 (90% - 80%), which it should account for as an acquisition of non-controlling interests (see 2.5.380).

5.13.160.20 If the common control transaction involves non-controlling interests and the common controller's interest in the subsidiary is diluted, then the requirements of IAS 27 in respect of transactions with non-controlling interests apply (see 2.5.380).

---

² Insights into IFRS –KPMG’s practical guide to International Financial Reporting Standards, 8th Edition 2011/12

בהתאם לסעיף 31 ב-27 IAS, שינויים בזכויות שאינן מקנות שליטה ימדדו לפי **השווי ההוגן** של התמורה שהועברה/התקבלה (בדומה לטיפול החשבונאי תחת התקינה האמריקאית כיום – ראה התייחסות מהספרות המקצועית של PWC כפי שפורטה ב-1 לעיל).

דוגמה למדידת שינויים בזכויות שאינן מקנות שליטה בהתאם ל-IFRS, ניתן למצוא בעסקת מיזוג סלקום-נטוויז'ן (מחודש יוני 2011):

**יא. התפתחות ההשקעות בחברות מוחזקות
להלן שינויים עיקריים בהשקעות מוחזקות בשנת 2011:
1. סלקום**

א. שינוי רגולטורי שאומץ לאחרונה מאפשר למפעיל סלולרי להחזיק במפעיל שירותי תקשורת בינלאומיים בהפרדה מבנית, או בהתקיים תנאים מסוימים, גם ללא הפרדה מבנית. בהמשך לשינוי רגולטורי זה, בחודש יוני 2011 התקשרו סלקום ונטוויז'ן, שהינן בשליטת הקבוצה, בעסקת מיזוג שבמסגרתה רכשה סלקום את מלוא הון המניות המונפק של נטוויז'ן תמורת מזומן, כאשר בעקבות העסקה כאמור נטוויז'ן הפכה לחברה בת בבעלות מלאה של סלקום. שוויה ההוגן של נטוויז'ן נקבע בהתחשב בהערכת שווי לנטוויז'ן שבוצעה על ידי מעריך שווי עצמאי אשר מונה לצורך זה על ידי שני הצדדים במשותף. על פי הערכת השווי האמורה, נכון ליום 31 בחודש מרס 2011 הוערך שוויה ההוגן של נטוויז'ן ב-1,538 מיליון ש"ח (השווי האמור כולל את שוויה של נטוויז'ן כעסק עצמאי בתוספת שווי חלקה של הסינרגיה עם סלקום המיוחס לנטוויז'ן לפי הערכת השווי). על הסכום שנקבע בהערכת השווי האמורה נוספה ריבית בשיעור שנתי של 5% החל מיום 1 באפריל 2011 ועד למועד השלמת המיזוג האמורה. לדעת החברה ראוי יותר לטפל בעסקאות בין חברתיות המתייחסות להעברת מניות של חברות בנות (בין אם עסקאות כאמור מתבצעות במזומן ובין אם באמצעות החלפת מניות), בהן חל שינוי בשיעור הזכויות שאינן מקנות שליטה, כעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה. לפיכך, החברה טיפלה בדוחותיה המאוחדים במיזוג בין סלקום לנטוויז'ן כאמור כעסקאות מול בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה. בהתאם, רשמה החברה במועד השלמת המיזוג גידול בהון המיוחס לבעלי המניות בסך 113 מיליון ש"ח בגין עסקת רכישת המניות שהיו בידי השקעות דיסקונט וכלל תעשיות קודם לעסקה וקישון בהון בסך של 106 מיליון ש"ח בגין רכישת הזכויות מבעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה בנטוויז'ן קודם לעסקה.

4. לבסוף, על אף שבמקרה הנדון על החברה קיימת חובה ליישם את תקני ה-IFRS (כנדרש מכוח IAS 8), ועל אף שההבהרה אינה בתוקף, נבחן את הטיפול החשבונאי בהתאם ל-FTB 85-05:

א) תחילה, ניתן לראות כי FTB 85-05 עוסק בטיפול החשבונאי לגבי שינויים בזכויות מיעוט, בעוד שבעסקה הנדונה נבחן הטיפול החשבונאי ברמת החברה הרוכשת ולא ברמה של בעלי המניות המחזיקים בקבוצת [REDACTED] ובקבוצת [REDACTED]. כלומר, FTB 85-05 כלל אינו מתייחס לטיפול החשבונאי הנידון בין החברה לרשות.

ב) עם זאת, גם אם נבצע אנלוגיה מתוך הטיפול החשבונאי המפורט ב-FTB 85-05 למקרה שבעניינינו, לדעתנו ניתן לראות כי יש לטפל בעסקה לפי שוויים הוגנים מאחר ובעסקה קיימת מהות כלכלית אמיתית. כלומר, למרות ש [REDACTED] בעלי המניות נותרו ללא שינוי בהחזקתם לפני ואחרי העסקה והם אף ממשיכים להחזיק באותם נכסים שהחזיקו לפני העסקה, אנחנו לא נופלים לחריג שמפורט ב-FTB 85-05 לפיו יש למדוד את זכויות המיעוט

לפי ערכים בספרים. זאת מאחר ו-FTB 85-05 מפרט כי מצבים כאמור משקפים מקרים בהם אין מהות כלכלית אמיתית לעסקה. לעומת זאת, במקרה שלפנינו, מאחר והמהלך בא להשיג מספר יתרונות שהם קריטיים לפיתוח העסקי של החברה הרוכשת (כפי שפורט במסמכינו הקודמים), קיימת מהות כלכלית אמיתית לעסקה ולכן יש להכיר בעסקה לפי שוויים הוגנים.

בנוסף, ניתן להבין מ-FTB 85-05 כי הוא בוחן האם זכויות המיעוט הינם **אקטיביים או פאסיביים** בעסקאות החלפת המניות, כאשר במצבים בהם זכויות המיעוט אינם אקטיביים (לאמור, אינם מהווים צד להחלפת המניות), השינוי יטופל לפי הערכים בספרים.

במקרה שלנו, מאחר ומדובר ב- [REDACTED] בעלי מניות (הנחשבים כל אחד בנפרד כבעל זכויות מיעוט) אשר היו צד להחלפת המניות, כל אחד מ- [REDACTED] בעלי המניות הנ"ל נחשב לבעל מניות מיעוט אקטיבי בעסקה ועל כן יש לטפל בעסקה לפי שווי הוגן.